

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Szegeden, 2020. október 20. napján megtartott fellebbezési nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A csalás büntette és más bűncselekmények miatt *I. r. vádlott és társai* ellen indított büntetőügyben a Kecskeméti Törvényszék 2018. december 13. napján kihirdetett 2.B.227/2011/531. számú ítéletét *megváltoztatja* az alábbiak szerint:

Megállapítja, hogy I. rendű és II. rendű vádlottak legkorábban a szabadságvesztés 2/3 részének a kitöltését követő napon bocsáthatók feltételes szabadságra.

A vagyonelkobzás összegét I. rendű vádlott esetében 4.025.000,- (négymillió-huszonötezer) forintra *leszállítja*, II. rendű vádlott esetében 9.525.000,- (kilencmillió-ötszázhuszonötezer) forintra *felemeli*.

I. rendű vádlottat 7 rb. - kettő esetben folytatónak, hat esetben felbujtóként és egy esetben társtettesként elkövetett - csalás büntetése [Btk. 373. § (1) bekezdés 1. fordulat, (2) bekezdés ba) és bc) alpontok, egy esetben (3) bekezdés b) pont, öt esetben (4) bekezdés b) pont, egy esetben (5) bekezdés b) pont] és

vesztegetés büntetése [Btk. 290. § (1) bekezdés 2. fordulat] tekinteti felmentettnek.

II. rendű vádlottat felbujtóként elkövetett csalás büntetése [Btk. 373. § (1) bekezdés 1. fordulat, (2) bekezdés ba) és bc) alpontok, (5) bekezdés b) pont] tekinteti felmentettnek.

I. rendű és II. rendű vádlottak esetében a társtettesként elkövetett jogosulatlan pénzügyi tevékenység büntette [1978. évi IV. törvény 298/D. § a) pont] vonatkozásában a felmentő rendelkezéseket *mellőzi*.

III. rendű vádlott esetében a felbujtóként elkövetett jogosulatlan pénzügyi tevékenység büntette [1978. évi IV. törvény 298/D. § a) pont] vonatkozásában a felmentő rendelkezést *mellőzi*.

A bíróság III. rendű vádlott tulajdonát képező helyrajzi számú, természetben a szám alatti öröklakás 1/1 tulajdoni hányadának, belterület,.....helyrajzi számú, természetben aszám alatti ingatlan 3/5 tulajdoni hányadának,típusú,forgalmi rendszámú, motorszámú, alvázszámú, valamint aztípusúforgalmi rendszámú,motorszámú, alvázszámú személygépkocsik zár alá vételét *feloldja*.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy I. rendű és II. rendű vádlottak terhére megállapított családi cselekmények a Btk. 373. § (1) bekezdés *1. fordulatába* ütköznek, továbbá azzal, hogy e bűncselekmények kapcsán a tettesi elkövetésre történő utalásokat *mellőzi* és

azzal, hogy az elsőfokú eljárásban felmerült mindösszesen 2.901.835,- (kettőmillió-kilencszázegyezer-nyolcszázöt) forint bünyügyi költségből I. rendű vádlott külön 163.592,- (egyszázhatvanháromezer-ötszázkilencvenkettő) forintot, II. rendű vádlott külön 948.423,- (kilencszáznegyvennyolcezer-négyszázhuszonhárom) forintot köteles megfizetni, míg az állam terhén 1.025.135,- (egymillió-huszonötezer-egyszázharmincöt) forint marad.

A másodfokú eljárás során felmerült összesen 88.767,- (nyolcvannyolcezer-hétszázhatvanhét) forint bünyügyi költségből II. rendű vádlott köteles megfizetni 42.000,- (negyvenkettőezer) forintot, míg a fennmaradó 46.767,- (negyvenhatezer-hétszázhatvanhét) forint bünyügyi költséget az állam viseli.

A bíróság tájékoztatja a magánfeleket, hogy a II. rendű vádlottszám alatti ingatlanára elrendelt zár alá vétel feloldásra kerül, ha a magánfelek a megállapított teljesítési határidő lejártától számított két hónapon belül nem kérnek végrehajtást, illetve a polgári jogi igények egyéb törvényes útra történő utasítása esetén kettő hónapon belül a polgári jogi igényt egyéb törvényes úton nem érvényesítik.

Megállapítja, hogy II. rendű vádlott állandó lakóhelye:személyi igazolványának száma:

III. rendű vádlott személyi igazolványának száma:

Az ítélettel szemben fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

[1] A Kecskeméti Törvényszék fenti számú ítéletével a 2009. október 7. napjától őrizetben, majd 2009. október 9. napjától 2012. szeptember 24. napjáig előzetes letartóztatásban, azt követően 2017. április 21. napjáig lakhelyelhagyási tilalom alatt álló I. rendű vádlott neve I. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki 4 rb. folytatólagosan elkövetett csalás büntetében [2012. évi C. törvény 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés ba), bc) pont, (6) bekezdés b) pont], mint társtettes, 1 rb. folytatólagosan elkövetett csalás büntetében [2012. évi C. törvény 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bc) pont, (5) bekezdés b) pont], mint tettes, 6 rb. folytatólagosan elkövetett csalás büntetében [2012. évi C. törvény 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés ba), bc) pont, (5) bekezdés b) pont], mint társtettes, 2 rb. folytatólagosan elkövetett csalás büntetében [2012. évi C. törvény 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés ba), bc) pont, (4) bekezdés b) pont], mint társtettes, 1 rb. csalás büntetében [2012. évi C. törvény 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés ba), bc) pont, (4) bekezdés b) pont], mint társtettes, 3 rb. hamis magánokirat felhasználásának vétségében [2012. évi C. törvény 345. §], mint közvetett tettes és 1 rb. hamis magánokirat felhasználásának vétségében [2012. évi C. törvény 345. §], mint bűnsegéd. Ezért őt halmazati büntetésül 5 év szabadságvesztésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön. A kiszabott szabadságvesztésbe a 2009. október 7. napjától 2012. szeptember 24. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt beszámította. Megállapította, hogy az I. rendű vádlott legkorábban a büntetés fele részének letöltése után bocsátható feltételes szabadságra. Az I. rendű vádlottal szemben 6.100.000,- forint összegben vagyonelkobzást rendelt el.

[2] I. rendű vádlott neve I. rendű vádlottat a Bács-Kiskun-Megyei Főügyészség B.3349/2009/130. számú vádiratával ellene emelt további 2 rb. felbujtóként, folytatólagosan elkövetett csalás büntette [1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és c) pontja, (6) bekezdés b) pontja], 2 rb.

felbujtóként elkövetett csalás büntette [1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és c) pontja, (6) bekezdés b) pontja], 2 rb. felbujtóként elkövetett csalás büntette [1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pontja és c) pontja, (5) bekezdés b) pontja], 1 rb. társtettesként elkövetett csalás büntette [1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és c) pontja, (5) bekezdés b) pontja], 1 rb. társtettesként elkövetett jogosulatlan pénzügyi tevékenység büntette [1978. évi IV. törvény 298/D. § a) pont] és 1 rb. tettesként elkövetett vesztegetés vétsége [1978. évi IV. törvény 254. § (1) bekezdés] vádja alól felmentette.

- [3] A 2009. október 7. napjától őrizetben, majd 2009. október 9. napjától 2012. szeptember 24. napjáig előzetes letartóztatásban, azt követően 2017. április 21. napjáig lakhelyelhagyási tilalom alatt álló II. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki 4 rb. folytatólagosan elkövetett csalás büntetében [2012. évi C. törvény 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés ba), bc) pont, (6) bekezdés b) pont], mint társtettes, 6 rb. folytatólagosan elkövetett csalás büntetében [2012. évi C. törvény 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés ba), bc) pont, (5) bekezdés b) pont], mint társtettes, 1 rb. folytatólagosan elkövetett csalás büntetében [2012. évi C. törvény 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bc) pont, (5) bekezdés b) pont], mint tettes, 2 rb. folytatólagosan elkövetett csalás büntetében [2012. évi C. törvény 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés ba), bc) pont, (4) bekezdés b) pont], mint társtettes, 1 rb. folytatólagosan elkövetett csalás büntetében [2012. évi C. törvény 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bc) pont, (4) bekezdés b) pont], mint tettes, 4 rb. csalás büntetében [2012. évi C. törvény 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bc) pont, (4) bekezdés b) pont], mint tettes, 1 rb. csalás büntetében [2012. évi C. törvény 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés ba), bc) pont, (4) bekezdés b) pont], mint társtettes, 1 rb. csalás büntetében [2012. évi C. törvény 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bc) pont, (3) bekezdés b) pont], mint közvetett tettes és 1 rb. hamis magánokirat felhasználásának vétségében [2012. évi C. törvény 345. §], mint tettes. Ezért a II. rendű vádlottat halmazati büntetésül 5 év szabadságvesztésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön. A kiszabott szabadságvesztésbe beszámítani rendelte a II. rendű vádlott által 2009. október 7. napjától 2012. szeptember 24. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt. Megállapította, hogy a II. rendű vádlott legkorábban a büntetés fele részének letöltése után bocsátható feltételes szabadságra. A II. rendű vádlottal szemben 2.000.000,- forint összegben vagyoneklobzást rendelt el.
- [4] II. rendű vádlottat a Bács-Kiskun-Megyei Főügyészség B.3349/2009/130. számú vádiratával ellene emelt további 1 rb. felbujtóként elkövetett csalás büntette [helyesen: 1978. évi IV. törvény (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és c) pont, (6) bekezdés b) pont] és 1 rb. társtettesként elkövetett jogosulatlan pénzügyi tevékenység büntette [1978. évi IV. törvény 298/D. § a) pont] vádja alól felmentette.
- [5] A 2009. október 7. napjától október 9. napjáig őrizetben volt, majd azt követően 2017. április 21. napjáig lakhelyelhagyási tilalom alatt álló III. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki 4 rb. magánokirat-hamisítás vétségében [1978. évi IV. törvény 276. §], mint bűnsegéd. Ezért a III. rendű vádlottat megrovásban részesítette.
- [6] III. rendű vádlottat a Bács-Kiskun-Megyei Főügyészség B.3349/2009/130. számú vádiratával ellene emelt további 4 rb. felbujtóként elkövetett csalás büntette [1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és c) pontja, (5) bekezdés b) pontja], 1 rb. felbujtóként, folytatólagosan elkövetett csalás büntette [1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és c) pontja, (5) bekezdés b) pontja], 3 rb. felbujtóként elkövetett csalás büntette [1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és c) pontja, (6) bekezdés b) pontja], 5 rb. felbujtóként, folytatólagosan elkövetett csalás büntette [1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és c) pontja, (6) bekezdés b) pontja], 6 rb. felbujtóként, folytatólagosan elkövetett csalás büntette [1978. évi IV. törvény 318. §

(1) bekezdés, (2) bekezdés a) és c) pontja, (7) bekezdés b) pontja] és 1 rb. felbujtóként elkövetett jogosulatlan pénzügyi tevékenység büntette [1978. évi IV. törvény 298/D. § a) pont] vádjá alól felmentette.

- [7] I. rendű és II. rendű vádlottakat kötelezte arra, hogy az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg kártérítés címén magánfél1 részére 4.000.000,- forintot, valamint a polgári jogi igény illetéke címén egyetemlegesen a Nemzeti Adó- és Vámhivatal külön felhívására 240.000,- forint eljárási illetéket, magánfél2 részére 100.000.000,- forintot, továbbá ennek 2008. augusztus 1. napjától a mindenkori jegybanki alapkamatnak megfelelő mértékű kamatot, valamint 900.000,- forint eljárási illetéket magánfél3 részére 11.538.975,- forintot, valamint 693.300,- forint eljárási illetéket, magánfél4 részére 5.205.000,- forintot, továbbá ennek 2007. október 25. napjától a mindenkori jegybanki alapkamatnak megfelelő mértékű kamatát, valamint 312.300,- forint eljárási illetéket, magánfél5 részére 101.025.000,- forintot, valamint 900.000,- forint eljárási illetéket, magánfél6 részére 7.000.000,- forintot, továbbá ennek 2007. november 22. napjától a mindenkori jegybanki alapkamatnak megfelelő mértékű kamatát és 420.000,- forint eljárási illetéket, magánfél7 részére 200.640.000,- forintot, valamint 900.000,- forint eljárási illetéket, magánfél8 részére 82.500.000,- forintot, valamint 900.000,- forint eljárási illetéket, magánfél9 részére 1.000.000,- forintot, valamint 60.000,- forint eljárási illetéket, magánfél10 részére 5.500.000,- forintot, valamint 330.000,- forint eljárási illetéket.
- [8] A fentieken túlmenően magánfél1, magánfél3, magánfél és magánfél10 polgári jogi igényét egyéb törvényes útra utasította.
- [9] II. rendű vádlottat kötelezte arra, hogy az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül kártérítés címén fizessen meg az Kft1 magánfél részére 2.000.000,- forintot és 120.000,- forint eljárási illetéket, magánfél11 részére 250.000,- forintot, valamint 15.000,- forint eljárási illetéket, magánfél12 részére 1.700.000,- forintot, valamint 102.000,- forint eljárási illetéket, magánfél13 részére 6.100.000,- forintot, továbbá ennek 2009. október 1. napjától a mindenkori jegybanki alapkamatnak megfelelő mértékű kamatát, valamint 366.000,- forint eljárási illetéket.
- [10] Magánfél14, magánfél15, magánfél16 és a Kft.2 magánfelek polgári jogi igényét egyéb törvényes útra utasította.
- [11] Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről és az eljárás során felmerült 2.816.355,- forint bűnügyi költségből I. rendű és II. rendű vádlottakat egyetemlegesen 744.685,- forint, az I. rendű vádlottat külön 180.135,- forint, a II. rendű vádlottat külön 888.150,- forint, III. rendű vádlottat külön 20.000,- forint bűnügyi költség megfizetésére kötelezte és megállapította, hogy az eljárás során felmerült további 983.205,- forint bűnügyi költséget az állam viseli.
- [12] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen ellenérdekű fellebbezések bejelentésére került sor:
- [13] Az ügyészség I. rendű, II. rendű és III. rendű vádlottak terhére, az 1978. évi IV. törvény alkalmazása érdekében, az I. és II. rendű vádlott esetében a felmentéssel érintett bűncselekmények vonatkozásában eltérő tényállás és a bűnösség megállapítása a vád szerinti minősítésnek megfelelően, továbbá a kiszabott szabadságvesztés és mellékbüntetés súlyosítása érdekében, a feltételes szabadságra bocsátás szabályainak megváltoztatásáért, valamint a foglalkozástól eltiltás és pénzmellékbüntetés kiszabása és a vagyonekobzásnak, valamint a polgári jogi igénynek az ügyészi

végindítványban megjelöltek szerinti megállapítása érdekében. III. rendű vádlott vonatkozásában a felmentéssel érintett bűncselekmények esetében eltérő tényállás megállapítása és a bűnösség megállapítása végett, a vád szerinti minősítésnek megfelelően, továbbá szabadságvesztés büntetés, közügyektől eltiltás, foglalkozástól eltiltás és pénzmellékbüntetés kiszabása, illetőleg vagyonek Kobzár alkalmazásáért, a polgári jogi igény megítélése végett és a bűnügyi költség megfizetésére való kötelezésért az ügyész végindítványában megjelöltek szerint.

Az ügyész írásban bejelentett fellebbezésében I. rendű, II. rendű és III. rendű vádlottak vonatkozásában pénzügyi szolgáltatás tevékenység végzésétől, mint foglalkozástól eltiltás kiszabását is indítványozta.

- [14] I. RENDŰ rendű vádlott felmentése érdekében,
- [15] I. rendű vádlott védője a kihirdetett ítélet ellen teljeskörű fellebbezést jelentett be, felmentés és annak valamennyi folyománya végett.
- [16] II. rendű vádlott felmentése érdekében,
- [17] II. rendű vádlott védője a kihirdetett ítélet ellen teljeskörű fellebbezést jelentett be, felmentés és annak valamennyi folyománya végett.
- [18] magánfél9 a polgári jogi igényt elbíráló rendelkezés ellen, a kártérítés címén megítélt 1.000.000,- forint után, a 2008. augusztus 1. napjától esedékes jegybanki alapkamat megítélése érdekében.
- [19] A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.129/2013/11. számú átiratában a védelmi fellebbezéseket alaptalannak tartotta. Az ügyészség fellebbezését I. rendű,II. rendű és III. rendű vádlottak tekintetében azzal a módosítással tartotta fenn, hogy az 1978. évi IV. törvény 298/D. § a) pontjába ütköző jogosulatlan pénzügyi tevékenység miatt a felmentő rendelkezés mellőzését indítványozta, tekintve, hogy látszólagos alaki halmazat esetén a felmentő rendelkezés törvénysértő. Ezen túlmenően mindhárom vádlottal szemben pénzbüntetés és gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltás kiszabását is indítványozta. Az elkövetéskori Btk. alkalmazása és a III. rendű vádlott felbujtói elkövetői magatartásának megállapítására irányuló részt az ügyészi fellebbezésből mellőzte, egyebekben azt, az indokolással egyezően fenntartotta.
- [20] A fellebbviteli főügyészség átiratában részletezettek szerint, az elsőfokú ítélet teljeskörű felülbírálatának van helye, a bejelentett fellebbezések irányára tekintettel.
- [21] Az ügyészség álláspontja szerint, az ítélet részleges megalapozatlanságban szenved, melynek kiküszöbölése érdekében a tényállás több ponton történő kiegészítését indítványozta III. rendű vádlott cselekvősege, az elkövetési értékeknek a vád szerinti összegben történő meghatározása, továbbá a felmentéssel érintett vádpontok esetébenI. rendű, illetve II. rendű vádlott elkövetési magatartásának megállapítása tekintetében.
- [22] A főügyészség megítélése szerint, a felmentéssel érintett cselekmények kivételével az elsőfokú bíróság helyes ténybeli következtetéseket vont le a rendelkezésére álló bizonyítékokból, tévesen helyezkedett azonban arra az álláspontra, hogy az a vádlott, aki a pénz átvételénél nem volt jelen, nem tudott a vádlott-társa által kifejtett megtévesztő magatartásról, ezért bűnsegédként sem vett részt a bűncselekmény elkövetésében.
- [23] I. rendű és II. rendű vádlottak bűnszövetségben valósították meg a terhükre rótt bűncselekményeket, a vádbeli időben közös elhatározásból, egymás tevékenységéről tudva, azt segítve, azonos

megtévesztő magatartást kifejtve vették fel a kölcsönöket a sértettektől, így cselekményeik többségét társtetteségben, illetve - ott ahol személyesen nem, vagy csak a tartozás elismerésekor voltak jelen - bűnszegédi bűnrészesként valósították meg.

- [24] III. rendű vádlott tekintetében a főügyészség szerint téves ténybeli következtetésre jutott az elsőfokú bíróság, amikor bűnösségét csak magánokirat-hamisítás vétségében állapította meg, mert tévesen vetette el e körben I. rendű és II. rendű vádlottak, III. rendű vádlottra tett terhelő vallomását. A rendelkezésre álló bizonyítékokból ugyanis az a helyes ténybeli következtetés vonható le, hogy a III. rendű vádlott segítséget nyújtott a sértettek megtévesztésében, az I. és II. rendű vádlottaknak.
- [25] A jogosulatlan pénzügyi tevékenység büntette tekintetében osztotta az elsőfokú bíróság azon álláspontját, mely szerint a bűncselekmény nem valósult meg, mert a kölcsön felvétele a csalás büntettének elkövetési magatartása, ezért a vádlottak cselekvősége a csalás büntettét valósította meg. E bűncselekmények látszólagos alaki halmazatban állnak, ezért tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a vádlottak felmentéséről rendelkezett, így a jogosulatlan pénzügyi tevékenység büntette miatti felmentő rendelkezés mellőzésére tett indítványt.
- [26] A vesztegetés vétsége tekintetében kifejtette, hogy I. rendű vádlott vallomása, néha XY gyanúsítottai vallomása, továbbá a [társaság neve] tájékoztatása alapján az a helyes ténybeli következtetés vonható le, hogy az I. rendű vádlott ezt a bűncselekményt is elkövette.
- [27] A Be. 593. § (1) bekezdés c) pontja szerint eljárva, a felmentő rendelkezések tekintetében összességében eltérő tényállás megállapítását, ez alapján a felmentett vádlottak bűnösségének megállapítását indítványozta.
- [28] Kifogásolta, hogy II. rendű vádlott esetében (ítélet 3. oldal első bekezdés) az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg a közvetett tettesi elkövetési magatartást és egy esetben a régi Btk. évszámára pontatlanul hivatkozott. Álláspontja szerint helyesen alkalmazta a törvényszék I. rendű és II. rendű vádlottak esetében az elbíráláskor, míg III. rendű vádlott esetén az elkövetéskor hatályban lévő büntető törvénykönyvi rendelkezéseket. A minősítések körében észrevételezte, hogy az elsőfokú bíróság az elkövetési magatartást jelölő fordulatot a csalási cselekmények esetében elmulasztotta feltüntetni és valamennyi csalási cselekmény tekintetében a bűnszövetség megállapítására tett indítványt.
- [29] A főügyészség véleménye szerint, I. rendű vádlott esetében a magánokirat-hamisítás vétségét tévesen minősítette az elsőfokú bíróság közvetett tettesként elkövetettnek, mert a hamis magánokirat felhasználása megtörtént azzal a magatartással, hogy az I. rendű vádlott a hamis magánokiratot átadta [vezetéknév keresztnév] részére, ezért e cselekmény az I. rendű vádlott tettesként követte el.
- [30] Álláspontja alapján a cselekmények helyes minősítése a váddal egyező, kivéve a III. rendű vádlott esetében, ahol a felbujtói magatartás helyett indítványozta a bűnszegédi magatartás megállapítását.
- [31] Indítványt tett a jogi indokolás kiegészítésére: a hamis magánokirat folytatólagos elkövetése, a bűnszövetség, az üzletszerű elkövetés, a csalás elkövetési magatartása tekintetében. Ezen túlmenően az alkalmazott, de felhívni elmulasztott jogszabályhelyek pótlását, a bűnösségi körülmények kiegészítését indítványozta. Kifogásolta, hogy annak ellenére, hogy a törvényi feltételek fennálltak, I. rendű és II. rendű vádlottakkal szemben az elsőfokú bíróság nem szabott ki pénzbüntetést és nem tiltotta el őket a gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselője foglalkozástól, továbbá, hogy különös

méltánylást érdemlő oknak értékelte a jelentős időmúlást és erre figyelemmel a büntetés fele részének letöltése után engedélyezte a feltételes szabadságra bocsátást.

- [32] Ezen túlmenően a vagyonekbevételek összegének meghatározását is vitatta, tekintve az általa megállapítani kért elkövetési értékekre és a megítélt polgári jogi igények összegére az helyesen I. rendű és II. rendű vádlottak esetében személyenként 130.840.512,- forint. magánfél3 tekintetében a kártérítés összegét 100.000.000,- forintban kérte megállapítani. Alaptalannak tartotta magánfél9 fellebbezését a kamat megítélése kapcsán, mert a magánfél csak a fellebbezéskor jelentette be kamat iránti igényét.
- [33] A szabadságvesztések tartama I. rendű és II. rendű vádlottak tekintetében álláspontja szerint aránytalanul enyhe, ezért a törvényi minimumot meghaladó, de a középértéket el nem érő tartamra indítványozta azt súlyosítani. III. rendű vádlottal szemben is végrehajtandó szabadságvesztés büntetés kiszabását kérte, a bűnösség körének bővülésére figyelemmel.
- [34] Összességében indítványozta, hogy a Szegedi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét akként változtassa meg, hogy:
- I. rendű vádlott bűnösségét állapítsa meg további 3 rb. bűnsegédként elkövetett csalás büntetében [Btk. 373. § (1) bekezdés 1. fordulat, (2) bekezdés ba, bc) pont, (5) bekezdés b) pont], 5 rb. bűnsegédként elkövetett csalás büntetében [Btk. 373. § (1) bekezdés 1. fordulat, (2) bekezdés ba), bc) pont, (4) bekezdés b) pont] és vesztegetés büntetében [Btk. 290. § (1) bekezdés],
 - II. rendű vádlott bűnösségét állapítsa meg további 1 rb. bűnsegédként elkövetett csalás büntetében [Btk. 373. § (1) bekezdés 1. fordulat, (2) bekezdés ba), bc) pont, (5) bekezdés b) pont],
 - III. rendű vádlott bűnösségét állapítsa meg további 4 rb. bűnsegédként elkövetett csalás büntetében [Btk. 373. § (1) bekezdés 1. fordulat, (2) bekezdés ba), bc) pont, (6) bekezdés b) pont], 8 rb. bűnsegédként elkövetett csalás büntetében [Btk. 373. § (1) bekezdés 1. fordulat, (2) bekezdés ba), bc) pont, (5) bekezdés b) pont], 7 rb. bűnsegédként elkövetett csalás büntetében [Btk. 373. § (1) bekezdés 1. fordulat, (2) bekezdés ba), bc) pont, (4) bekezdés b) pont],
 - I. rendű, II. rendű és III. rendű vádlottakkal szemben mellőzze az 1978. évi IV. törvény 298/D. § a) pontjába ütköző és büntetendő jogosulatlan pénzügyi tevékenység büntette miatt emelt vád alóli felmentő rendelkezéseket,
 - I. rendű és II. rendű vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés és közügyektől eltiltás tartamát súlyosítsa, őket ítélje pénzbüntetésre is, valamint tiltsa el a gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselője foglalkozástól, továbbá állapítsa meg, hogy az I. és II. rendű vádlott legkorábban a szabadságvesztés 2/3 részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra,
 - III. rendű vádlottat halmazati büntetésként ítélje szabadságvesztés büntetésre, közügyektől eltiltásra és pénzbüntetésre, tiltsa el a gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselője foglalkozástól, állapítsa meg, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön, valamint, hogy a III. rendű vádlott legkorábban a szabadságvesztés 2/3 részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra és számítsa be a büntetésbe a III. rendű vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt, továbbá kötelezze a III. rendű vádlottat a bűnügyi költség viselésére,
 - az I. és II. rendű vádlottakkal szemben fejenként 130.840.512,- forint erejéig alkalmazzon vagyonekbevételeket és kötelezze az I. és II. rendű vádlottakat, hogy magánfél3 részére egyetemlegesen fizessenek meg 100.000.000,- forint kártérítést, az elsőfokú ítélet egyéb rendelkezéseit pedig hagyja helyben.
- [35] I. rendű vádlott védője írásban indokolt fellebbezésében és a fellebbezési nyilvános ülésen, a felmentés érdekében bejelentett fellebbezését fenntartva, kifejtette azon álláspontját, mely szerint az elsőfokú bíróság a helyesen megállapított tényállásból az I. rendű vádlott bűnösségére vonatkozóan

túlnyomó részt helytelen következtetésre jutott. Emiatt az ítélet részben megalapozatlan, de ez a megalapozatlanság a másodfokú eljárásban kiküszöbölhető. Jogi álláspontja szerint nem nyert kétséget kizáró módon bizonyítást, hogy az I. rendű vádlott cselekvőssége megvalósította volna a csalás törvényi tényállási elemeit, illetve tudati állapota egyenes szándékkal történő megtévesztő magatartásra irányult. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem adott helyt annak a bizonyítási indítványnak, hogy igazságügyi informatikai szakértő vizsgálja meg a [cég neve] e-mail fiókját, mivel ennek segítségével számos fontos dokumentum elérhető lett volna, amelyek a tényállás teljes körű tisztázásához szükségesek lennének. Kérte, hogy a másodfokú bíróság az ítéleti tényállást alapvetően védence vallomásai alapján állapítsa meg és erre figyelemmel valamennyi vádpont alól mentse fel. A felmentő rendelkezések tekintetében bejelentett ügyészi fellebbezések, véleménye szerint lényegében az elsőfokú bíróság mérlegelési tevékenységét támadják, így azokat kérte elutasítani. Továbbra is kérte az ügyben tárgyalás tartását és a tanúk tanúkénti kihallgatását. Összességében, elsődlegesen I. rendű vádlott valamennyi vádpont alóli felmentését, másodsorban az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

- [36] II. rendű vádlott védője a fellebbezési nyilvános ülésen elsődlegesen felmentés, másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítése érdekében bejelentett fellebbezését fenntartva, kérte, hogy a másodfokú bíróság a tényállást a II. rendű vádlott vallomása alapján állapítsa meg, a felmentő rendelkezések tekintetében a bűnösség megállapítására irányuló ügyészi indítványt utasítsa el.
- [37] III. rendű vádlott a fellebbviteli főügyészség átiratában írtakra tett észrevételeiben sérelmezte, hogy a fellebbviteli főügyészség I. rendű és II. rendű vádlottak szavahihetőségét kívánja olyan szintre javítani, hogy a terhére rótt bűncselekmények elkövetésének bizonyítása érdekében, a bíróság azt bizonyítékként felhasználja. Sérelmezte, hogy a fellebbviteli főügyészség most már nem felbujtással, hanem bűnsegédlettel vádolja a családi cselekmények esetében. Kifogásolta még az ügyészség azon indítványát, hogy az elsőfokú bíróság kellően megindokolt, törvényes mérlegelési tevékenysége helyett, a másodfokú bíróság ugyanazon adatok, bizonyítékok alapján ellentétes következtetéseket vonjon le bűnösségére vonatkozóan. Álláspontja szerint az ügyészi fellebbezés az elsőfokú bíróság mérlegelési tevékenységét támadja. Összességében kérte, hogy őt a bíróság teljes körűen mentse fel, vagy hagyja helyben az elsőfokú bíróság rá vonatkozó ítéletét.
- [38] III. rendű vádlott védője, a fellebbezési nyilvános ülésen az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta. Sérelmezte, hogy a fellebbviteli főügyészség az elsőfokú bíróság bizonyíték értékelő tevékenységét támadja. Álláspontja szerint, az elsőfokú bíróság e körben hibát nem vétett, a bizonyítékokat teljes körűen és okszerűen, logikusan értékelte. Ugyancsak sérelmezte, hogy a fellebbviteli főügyészség átiratában már nem felbujtóit, hanem bűnsegédi magatartás elkövetésének megállapítását kérte a III. rendű vádlott tekintetében.
- [39] Kizárólag a feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezés megváltoztatása érdekében bejelentett ügyészi fellebbezés az alapos.
- [40] Figyelemmel arra, hogy a fellebbezések részben a felmentő rendelkezések miatt, a vádlottak bűnösségének megállapítására, részben a vádlottak felmentésére irányultak, ezért az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást a Be. 590. § (1) és (2), valamint (7) bekezdései alapján teljes terjedelmében felülbírált.
- [41] Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság eljárása során a hatályban volt 1998. évi XIX. törvény, majd az időközben hatályba lépett 2017. évi XC. törvény, azaz a Be. rendelkezéseinek megfelelően, perrendszerűen folytatta le a bizonyítási eljárást.

- [42] A vádra történő utalás és a vádlottak személyi körülményei a Be. 561. § (3) bekezdés a), b) és c) pontjában írtakra figyelemmel, nem képezik a bíróság által megállapított tényállás részét, ezért az ítélőtábla az ott írtakat csak az indokolás részének tekintette és az alábbiak szerint kiegészítette:
- [43] A Bács-Kiskun Megyei Főügyészség többször módosított B.3349/2009/130. számú vádiratával az alábbiak szerint emelt vádat I., II. és III. rendű vádlottakkal szemben:
- [44] I. rendű vádlottat 4 rb. az 1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) és c) pontjaira figyelemmel az (5) bekezdés b) pontja szerinti minősülő és büntetendő nagyobb kárt okozó, bünszövetségben, üzletszerűen elkövetett csalás büntettével, mint felbujtót (I/13., I/18., I/20. vádpontok), mint társtettet (I/19. vádpont),
1 rb. az 1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) és c) pontjaira figyelemmel az (5) bekezdés b) pontja szerint minősülő és büntetendő nagyobb kárt okozó, bünszövetségben, üzletszerűen, folytatólagosan elkövetett csalás büntettével, mint társtettet (I/12. vádpont),
3 rb. az 1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) és c) pontjaira figyelemmel a (6) bekezdés b) pontja szerint minősülő és büntetendő jelentős kárt okozó, bünszövetségben, üzletszerűen elkövetett csalás büntettével, mint felbujtót (I/14., I/16. vádpontok), mint tettest (I/2. vádpont),
7 rb. az 1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) és c) pontjaira figyelemmel a (6) bekezdés b) pontja szerint minősülő és büntetendő jelentős kárt okozó, bünszövetségben, üzletszerűen, folytatólagosan elkövetett csalás büntettével, mint felbujtót (I/1. I/21. vádpontok), mint társtettet (I/3., I/7., I/9., I/15., I/17. vádpontok),
6 rb. az 1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) és c) pontjaira figyelemmel a (7) bekezdés b) pontja szerint minősülő és büntetendő különösen nagy kárt okozó, bünszövetségben, üzletszerűen, folytatólagosan elkövetett csalás büntettével, mint társtettet (I/4., I/5., I/6., I/8., I/10., I/11. vádpontok),
1 rb. az 1978. évi IV. törvény 276. §-ába ütköző és a szerint minősülő és büntetendő folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségével, mint társtettet (I/11.), mint bűnsegédet (I/6., I/8. és I/10. vádpontok),
1 rb. az 1978. évi IV. törvény 298/D. § a) pontjába ütköző és a szerint minősülő és büntetendő jogosulatlan pénzügyi tevékenység büntettével, mint társtettet (I/3-21. vádpontok),
1 rb. az 1978. évi IV. törvény 254. § (1) bekezdésébe ütköző és a szerint minősülő és büntetendő vesztegetés vétségével, mint tettest (II. vádpont) vádolta.
- [45] II. rendű vádlottat 4 rb. az 1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) és c) pontjaira figyelemmel az (5) bekezdés b) pontja szerint minősülő és büntetendő nagyobb kárt okozó, bünszövetségben, üzletszerűen elkövetett csalás büntettével, mint tettest (I/13., I/18., I/20. vádpontok), mint társtettet (I/19. vádpont),
1 rb. az 1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) és c) pontjaira figyelemmel az (5) bekezdés b) pontja szerint minősülő és büntetendő nagyobb kárt okozó, bünszövetségben, üzletszerűen, folytatólagosan elkövetett csalás büntettével, mint társtettet (I/12. vádpont),
3 rb. az 1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) és c) pontjaira figyelemmel a (6) bekezdés b) pontja szerint minősülő és büntetendő jelentős kárt okozó, bünszövetségben, üzletszerűen elkövetett csalás büntettével, mint felbujtót (I/2. vádpont), mint tettest (I/14., I/16. vádpontok),
7 rb. az 1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) és c) pontjaira figyelemmel a (6) bekezdés b) pontja szerint minősülő és büntetendő jelentős kárt okozó,

bűnszövetségben, üzletszerűen, folytatólagosan elkövetett csalás büntettével, mint tettest (I/1. I/21. vádpontok), mint társtettest (I/3., I/7., I/9., I/15., I/17. vádpontok),

6 rb. az 1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) és c) pontjaira figyelemmel a (7) bekezdés b) pontja szerint minősülő és büntetendő különösen nagy kárt okozó, bűnszövetségben, üzletszerűen, folytatólagosan elkövetett csalás büntettével, mint társtettest (I/4., I/5., I/6., I/8., I/10., I/11. vádpontok),

1 rb. az 1978. évi IV. törvény 276. §-ába ütköző és a szerint minősülő és büntetendő folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségével, mint tettest (I/6., I/8., I/10. vádpontok), mint társtettest (I/11. vádpont),

1 rb. az 1978. évi IV. törvény 298/D. § a) pontjába ütköző és a szerint minősülő és büntetendő jogosulatlan pénzügyi tevékenység büntettével, mint társtettest (I/3-21. vádpontok) vádolta.

[46] III. rendű vádlottat 4 rb. az 1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) és c) pontjaira figyelemmel az (5) bekezdés b) pontja szerint minősülő és büntetendő nagyobb kárt okozó, bűnszövetségben, üzletszerűen elkövetett csalás büntettével, mint felbujtót (I/13., I/18., I/19., I/20. vádpontok),

1 rb. az 1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) és c) pontjaira figyelemmel az (5) bekezdés b) pontja szerint minősülő és büntetendő nagyobb kárt okozó, bűnszövetségben, üzletszerűen, folytatólagosan elkövetett csalás büntettével, mint felbujtót (I/12. vádpont),

3 rb. az 1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) és c) pontjaira figyelemmel a (6) bekezdés b) pontja szerint minősülő és büntetendő jelentős kárt okozó, bűnszövetségben, üzletszerűen elkövetett csalás büntettével, mint felbujtót (I/14., I/16., I/17. vádpontok),

5 rb. az 1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) és c) pontjaira figyelemmel a (6) bekezdés b) pontja szerint minősülő és büntetendő jelentős kárt okozó, bűnszövetségben, üzletszerűen, folytatólagosan elkövetett csalás büntettével, mint felbujtót (I/3., I/7., I/9, I/15., I/21. vádpontok),

6 rb. az 1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) és c) pontjaira figyelemmel a (7) bekezdés b) pontja szerint minősülő és büntetendő különösen nagy kárt okozó, bűnszövetségben, üzletszerűen, folytatólagosan elkövetett csalás büntettével, mint felbujtót (I/4., I/5., I/6., I/8., I/10., I/11. vádpontok),

1 rb. az 1978. évi IV. törvény 276. §-ába ütköző és a szerint minősülő és büntetendő folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségével, mint bűnsegédet (I/6., I/8., I/10. és I/11. vádpontok),

1 rb. az 1978. évi IV. törvény 298/D. § a) pontjába ütköző és a szerint minősülő és büntetendő jogosulatlan pénzügyi tevékenység büntettével, mint felbujtót (I/3-21. vádpontok) vádolta.

[47] A vád - utóbb felmentésekkel érintett - történeti tényállásának lényege szerint, I. rendű és II. rendű vádlottak 2004-2009. évek során eleinte az [cég neve2], majd 2007. januárjától a cég neve 1 nevében, annak a valótlan ténynek az állításával, hogy a pénzre a futball klub által szervezendő, jótékonysági jellegű labdarúgó mérkőzések rendezésének beindítása, a futball klub Európai Unió pályázat önérejeként, illetve annak járulékos költségei biztosítása érdekében van szükségük, ismerőseiktől rendszerint rövid, pár napos lejártra kölcsönöket kértek. I. és II. rendű vádlottak a pénzeszközök átadását befektetési céllal kérték a sértettektől, akiknek a rövid határidőre a mindenkor banki kamatnál lényegesen magasabb hozamok kifizetését ígérték, a pályázat alapján már megnyertként hivatkozott többszáz millió forintos nagyságrendű, elszámolási kötelezettség nélküli pénzeszközökből. Az I. és II. rendű vádlottak ezirányú tevékenységéhez 2007. év elejétől I. rendű vádlott révén társult III. rendű vádlott, tudva arról, hogy I. és II. rendű vádlottak az [cég neve1], majd a [cég neve1] cég nevében annak a valótlan ténynek az állításával, hogy a pénzre a

futball klub által szervezendő játékonysági jellegű labdarúgó mérkőzések rendezésének beindítása az Európai Unió pályázat önjelölésének, illetve járulékos költségeinek biztosítása érdekében van szükségük, ismerőseiktől rövid, pár napos lejáratra kölcsönöket kérnek. III. rendű vádlott jogász végzettsége alapján vállalta a [cég neve] jogi képviselőt azzal a feltétellel, hogy a továbbiakban mindenben az ő utasításai alapján kell I. és II. rendű vádlottaknak eljárnia. III. rendű vádlott a pénzkérések során a sértettekkel nem állt közvetlen kapcsolatban. I. és II. rendű vádlottaknak a III. rendű vádlott által közölt információk alapján kellett a sértettektől a kölcsönöket elkérni a fentebb már vázolt céllal a [cég neve] részére. A sértettek által a II. rendű vádlott bankszámlájára utalt, illetve I. vagy II. rendű vádlottaknak készpénzben átadott összegeket az I. rendű vádlott - azoknak pontosan meg nem állapítható részét - átadta III. rendű vádlott részére. Az I., II. és III. rendű vádlottak a sértetteknek a megszerzett pénzt az ígért határidőben egy esetben sem fizették vissza. Az I., II. és III. rendű vádlottak jogtalan hasznoszerzés végett a sértettek tévedésbe ejtésével, illetve tévedésben tartásával az egyes befektető sértetteknek az alábbi károkat okozták:

- [48] sértett17nek 3.000.000,- forintot, sértett18nak 13.000.000,- forintot, magánfél1nek 10.000.000,- forintot, magánfél14nek 78.000.000,- forintot, magánfél19nek 100.000.000,- forintot, magánfél3nak 100.000.000,- forintot, magánfél4nek 5.205.000,- forintot, magánfél5nek 101.025.000,- forintot, magánfél6nak 7.500.000,- forintot, magánfél7nek 366.590,- forint és 23.000 euró kárt, magánfél8nak 99.250.000,- forint kárt, sértett20nak 1.000.000,- forint kárt, sértett21nek 1.500.000,- forint kárt, sértett22nek 5.000.000,- forint kárt, magánfél16nak magánfél22nek 45.000.000,- forint kárt, magánfél23nak 20.000.000,- forint kárt, magánfél24nek 6.500.000,- forint kárt, magánfél48nak 2.000.000,- forint kárt, magánfél12 sértettnek 250.000,- forint kárt, magánfél12 sértettnek 1.700.000,- forint kárt, magánfél13nak 6.100.000,- forint kárt okoztak, amely nem térült meg.
- [49] A vád II. pontjában írtak szerint I. rendű vádlott az I. vádpontbeli sértettek tévedésbe ejtése és tévedésben tartása érdekében 2008. decemberében arra kérte ismerőseit, IV. rendű vádlottat, mint a [társaság neve] munkatársát az általa ígért jogtalan előny ellenében, miszerint a [cég neve] bevételeiben fog majd részesülni a közreműködéséért, hogy a [internetes oldal neve] internetes oldalon egy valótlan tartalmú cikket jelentessen meg. Ennek alapján IV. rendű vádlott 2009. február 16. napján a [internetes oldal neve] internetes oldalon „.....” címmel egy valótlan tartalmú hírt jelentettek meg, miszerint a [internetes oldal neve2] értesítése szerint a [város neve]-i [.....] gyár napokon belül aláírja a támogatói szerződést a 2004. évben megalakított [cég neve] -vel. Az I. rendű vádlott a gazdálkodó szervezet dolgozójának jogtalan előnyt ígért azért, hogy a kötelességét megszegje, tekintettel arra, hogy IV. r. vádlott a fenti cikk elkészítésekor és megjelenésekor tisztában volt azzal, hogy a hír nem megalapozott.
- [50] A fenti kiegészítés azért vált szükségessé, mert az elsőfokú bíróság a Be. 561. § (3) bekezdés a) pontjában írtak ellenére hiányosan utalt a vádra, a vád szerinti bűncselekmények minősítését és a vádirati tényállás - utóbb felmentésekkel érintett - lényegének ismertetését elmulasztotta. A hivatkozott törvényhely szerint az ügydöntő határozat indokolása tartalmazza a vádat. A vádirati tényállás lényegét szükség szerint kell ismertetni az indokolásban. Ha az ügy elbírálása szempontjából jelentős eltérések mutatkoznak a vádirati és a bíróság által megállapított tényállás között, a vádirati tényállás kisebb, nagyobb részének ismertetése elengedhetetlenné válhat. Leginkább akkor van nagy eltérés a vádirati és az ítéleti tényállás között, ha a vádlott bűnössége bizonyíthatósága hiányában nem állapítható meg. Az ilyen okból hozott felmentő ítéletben többnyire részletesebben kell ismertetni a vádirati tényállást (Büntetőeljárás jog, Kommentár a gyakorlat számára HVG ORAC Kiadó II. kötet 1113. o.).

- [51] Tekintve, hogy jelen esetben az ítéleti tényállást a törvényszék több esetben a vádtól eltérően állapította meg, a csalási cselekmények egy részében I. rendű, illetve II. rendű vádlottat felmentette, a vesztegetés büntette vonatkozásában II. rendű vádlottat felmentette, III. rendű vádlottat valamennyi csalási cselekmény tekintetében felmentette, szükséges volt a vádirati tényállás lényegének az ismertetése is, amelyet az ítélet tábla fentiek szerint pótol.
- [52] A vádlottak személyi körülményei tekintetében az ítélet tábla az indokolásban írtakat kiegészítette, illetve helyesbítette azzal, hogy:
- I. rendű vádlott gyomorfekély megbetegedésben szenved, vagyontalan,
 - II. rendű vádlott élettársi kapcsolatban él, jelenleg nyugdíjas, nyugdíjának összege 79.500,- forint, ezen túlmenően alkalmi munkát is végez, melyből származó havi jövedelme 20.000-30.000,- forint, magasvérnyomás, idült prosztatagyulladás, szívritmuszavar megbetegedésben szenved.
 - III. rendű vádlott alkalmi munkát végez, melyből származó havi jövedelme körülbelül 75.000,- forint.
- [53] Az ítélet tábla felülbírálata során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének tényállása részben megalapozatlan a Be. 592. § (2) bekezdés a) pontja szerint, mert a tényállás részben hiányos. Ezt a részbeni megalapozatlanságot a másodfokú bíróság a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja szerint kiküszöbölte és az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma és ténybeli következtetés útján, a tényállást az alábbiak szerint kiegészítette, illetve helyesbítette:
- [54] Az I. tényállásban írtakat az ítélet tábla kiegészítette azzal, hogy az [cég neve²] cégnév változására 2007. január 22. napján került sor. I. rendű és II. rendű vádlottak 2004. év elejétől 2009. szeptember hónappal bezárólag követték el a terhükre rótt bűncselekményeket.
- [55] A tényállás I/3. pontjában írtakat helyesbítette akként, hogy jelen ügyben II. rendű vádlott.
- [56] A tényállásban I/5. ponttal megjelölt és a 15. oldal alulról a harmadik bekezdését akként helyesbítette, hogy sértett² neve helyesen sértett.
- [57] A tényállás I/11. pontjában, az ítélet 20. oldal harmadik bekezdésében írtakat kiegészítette azzal, hogy sértett 8 sértett 2008. februárja és 2008. szeptembere között nyújtott több alkalommal pénzkölcsönt I. rendű és II. rendű vádlottak részére.
- [58] Az I/14. pont, 22. oldal harmadik bekezdését és hatodik bekezdését helyesbítette akként, hogy jelen ügyben [II. rendű neve] vádlott.
- [59] Az I/15. pont, 22. oldal legutolsó bekezdését kiegészítette azzal, hogy sértett⁹ 2009. január és 2009. szeptembere között adott át a különböző pénzüsségeket I. rendű, illetve II. rendű vádlottak részére.
- [60] Az I/17. pont, 23. oldal utolsó bekezdését kiegészítette azzal, hogy magánfél¹⁰ sértett 2009. március - 2009. április hónapokban adott át II. rendű vádlottnak 300.000,- forintot.
- [61] Az I/17. tényállási pontot kiegészítette továbbá azzal, hogy magánfél¹⁰ sértett I. rendű vádlottól ugyanazokat az információkat tudta meg a [...] -projektről, mint amiket II. rendű vádlott a korábbiakban már közölt vele.
- [62] Fenti helyesbítések, kiegészítések azért váltak szükségessé, mert az ítéleti tényállásban részben az időpontok pontatlanul kerültek feltüntetésre, részben II. rendű vádlott rendbelisége elírásra került,

illetve a 17. tényállási pontban nem került kellőképpen részletezésre I. rendű vádlott elkövetői magatartása.

- [63] A I/1., 14., 16., 13., 18., 20. tényállási pontokban írtakat kiegészítette azzal, hogy kétséget kizáró módon nem nyert bizonyítást, hogy a sértettek megtévesztésében, a kár okozásában I. rendű vádlott bármilyen módon közreműködött volna.
- [64] A tényállásban I/3. ponttal megjelölt cselekmény tekintetében az ott írtakat kiegészítette azzal, hogy kétséget kizáró módon nem nyert bizonyítást az, hogy II. rendű vádlott bármilyen módon részt vett volna a sértett megtévesztésében és a kár okozásában.
- [65] A I/3-I/21. tényállási pontban írtakat pedig kiegészítette azzal, hogy az eljárás során nem volt kétséget kizáróan megállapítható, hogy III. rendű vádlott a bűncselekmények elkövetéséhez segítséget nyújtott vagy azokra rábírta volna I. rendű és II. rendű vádlottakat.
- [66] Utóbbi kiegészítések azért váltak szükségessé, mert a felmentő rendelkezésekhez kapcsolódóan az ítéleti tényállásból hiányoztak a felmentés alapjául szolgáló tények.
- [67] Nem osztotta az ítélet tábla a fellebbviteli főügyészség azon álláspontját, mely szerint a felmentéssel érintett tényállások ezen túlmenően is hiányosak, illetve az iratok tartalmával ellentétesek lennének, továbbá, hogy azok kapcsán a törvényszék helytelen ténybeli következtetéseket vont volna le.
- [68] Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a szükséges és lehetséges körben lefolytatta, a bizonyítékokat egyenként és egymással is összevetve mérlegelési körébe vonta, így a fenti kiegészítések, illetve helyesbítések mellett megalapozott tényállást állapított meg, amelyet a másodfokú bíróság határozatának alapjául elfogadott mind a bűnösséget megállapító, mind a felmentő rendelkezések kapcsán.
- [69] A törvényszék I. rendű és II. rendű vádlottak bűnösségét megállapító rendelkezésekkel összefüggésben okszerűen és a rendelkezésre álló bizonyítékok maradéktalan mérlegelése során jutott arra a következtetésre, hogy nem fogadja el a vádlottak büntetőjogi felelősséget tagadó védekezését és bűnösségüket a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékok, így elsődlegesen a sértettek tanúvallomásai, illetőleg az okirati bizonyítékok alapján állapítja meg.
- [70] Az elkövetési értékek meghatározása során is különös gondossággal járt el, így csupán azokat az összegeket állapította meg a vádlottak terhére, mely összegek tekintetében egybehangzóak voltak a vádlotti, sértetti nyilatkozatok és amelyeket az okirati bizonyítékok is alátámasztottak.
- [71] Okszerű és gondos mérlegelés eredménye volt I. rendű és II. rendű vádlottak esetében a felmentő rendelkezések meghozatala is. E körben indokolási kötelezettségének mindenben eleget téve számot adott a törvényszék arról, hogy miért nem látta minden kétséget kizáróan bizonyítottnak az adott tényállási pontok kapcsán az I. vagy a II. rendű vádlott bűnösségét. Indokaiban - szemben a főügyészi átirattal - sem iratelleneséget, sem helytelen ténybeli következtetést a másodfokú bíróság nem észlelt.
- [72] A lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként logikus és kimerítő indokát adta annak is, hogy I. rendű vádlott terhelő vallomása ellenére miért nem látta bizonyítottnak minden kétséget kizáróan III. rendű vádlott bűnösségét a csalási cselekményekben.

- [73] Az elsőfokú bíróság valamennyi bizonyítékot mérlegelési körébe vont, azokat nem csak önmagukban, de egymással összevetve is értékelte. Kellő részletezéssel, a logika szabályainak megfelelően vezette le, hogy mely bizonyítékból mely tényt lehetett megállapítani, illetve mely tény fennálltára lehetett következtetést levonni. Ugyancsak kellő részletességgel adott számot arról, hogy a meglévő bizonyítékok - különös tekintettel a sértetti tanúvallomásokra és a titkos adatszerzés során elkészült hanganyagra - miért nem alkotnak zárt láncot, miért nem lehet belőlük kizárólag azt a következtetést levonni, hogy III. rendű vádlott közreműködött a csalási cselekmények elkövetésében.
- [74] Mindez alapján az elsőfokú bíróság az ügy érdemét és lényegét tekintve mindenben megalapozott tényállást állapított meg, ezért I. rendű és II. rendű vádlottak, illetőleg védőik teljes körű felmentésre, illetve az ügyészség teljes körű bűnösség megállapítására vonatkozó fellebbezései eredményre nem vezethettek, hiszen ezek a fellebbezések valójában az elsőfokú bíróság bizonyíték értékelő tevékenységét támadták, de megalapozott tényállás esetén a másodfokú eljárás során a bizonyítékok eltérő értékelésére nem kerülhet sor.
- [75] Az irányadó tényállás alapján a törvényszék okszerűen foglalt állást a vádlottak bűnössége kapcsán és helyesen ítélte úgy, hogy az elkövetéskorihoz képest az elbíráláskor hatályban lévő büntető törvény I. rendű, II. rendű vádlottak vonatkozásában kedvezőbb rendelkezéseket tartalmaz.
- [76] Nagyobb részt a bűnösséggel érintett cselekményeket is a törvénynek megfelelően minősítette, a csalási cselekmények esetében azonban adós maradt az elkövetési magatartást meghatározó fordulatok feltüntetésével. A Kúria BKv. 61. számú Kollégiumi vélemény 3/a. pontjában írtak szerint ugyanis az elkövetési magatartást meghatározó fordulatokat a jogszabályi minősítések körében fel kell tüntetni. A csalás elkövetési magatartásai a tévedésbe ejtés, illetve a tévedésben tartás. Jelen ügyben a vádlottak már a kölcsönök átvételekor tudták, hogy azokat nem fogják a sértettek részére visszafizetni, így az 1. fordulatot, azaz a tévedésbe ejtést valósították meg, ezért az 1. fordulatra történő hivatkozást a másodfokú bíróság a csalási cselekmények jogszabályi alapján pótolta.
- [77] A felmentő rendelkezésekkel összefüggésben az ítélet tábla úgy foglalt állást, hogy ezekben az esetekben nem a vád szerinti, az elkövetéskor hatályos Btk. törvényi rendelkezéseit kell figyelembe venni, hanem ugyancsak az elbíráláskori törvény ide vonatkozó rendelkezéseit, tekintve, hogy I. rendű és II. rendű vádlottak bűnösségének megállapítására a jelenleg hatályos törvény alapján került sor.
- [78] Következtes ugyanis a bírói gyakorlat a tekintetben, hogy egy vádlott esetében az ügyben egységesen egy büntető törvényt kell alkalmazni. Ez alól egy kivétel van, amikor az elbíráláskori törvény szerint a cselekmény már nem bűncselekmény. Ilyenkor lehetőség van az elkövetéskori és az elbíráláskori büntető törvény vegyes alkalmazására.
- [79] Ezért a felmentéssel érintett cselekmények jogi minősítését a másodfokú bíróság I. rendű és II. rendű vádlottak tekintetében megváltoztatta és e körben a 2012. évi C. törvényt alkalmazta.
- [80] Ezen túlmenően az ítélet 102. oldal második bekezdésében írtakat akként helyesbítette, hogy a vesztegetés vádja alóli felmentésre helyesen a Be. 566. § (1) bekezdés c) pontjának 1. fordulata alapján, bizonyítottság hiánya okán került sor. Az ítélet 107-108. oldalán részletezett indokolás szerint ugyanis az elsőfokú bíróság bizonyítékok hiányára hivatkozott a felmentés tekintetében és ez

is a helyes felmentési ok, figyelemmel az elsőfokú bíróság által részletezett mérlegelésre is. Az ítélet 108. oldal alulról a harmadik bekezdését helyesbítette akként még a másodfokú bíróság, hogy a bíróság I. rendű vádlottat bizonyítékok hiányában mentette fel a vesztegetés vétségének vádjától.

- [81] A bűncselekmények minősítése körében az elsőfokú bíróság jogi indokolása több ponton kiegészítésre szorult.
- [82] A csalási cselekmények nagy része - kivéve a tényállásban I/13., 14., 18., 19., 20. pontban írtak - a Btk. 6. § (2) bekezdése szerint folytatólagosan elkövetettnek minősülnek, tekintve, hogy ugyanazon sértett sérelmére, ugyanolyan bűncselekményt, egységes akaratelhatározással, rövid időközönként valósítottak meg a vádlottak, hiszen több alkalommal, ugyanazon indokkal, az egyes sértetteket megtevesztve, különböző összegeket csaltak ki.
- [83] Helyesen minősítette az elsőfokú bíróság a vádlottak valamennyi csalási cselekményét üzletszerűen [Btk. 459. § (1) bekezdés 28. pontja] elkövetettnek. A vádlottak ugyanolyan bűncselekmények véghezvitelét jövedelemszerző forrásnak tekintették. A cselekményeket a rendszeres haszonra törekvés - mint életmód - összekapcsolta. I. rendű és II. rendű vádlottak 2004. évtől 2009. szeptemberéig 21 sértett sérelmére követték el a csalási cselekményeket oly módon, hogy a sértetteket tévedésbe ejtették, majd a kölcsön visszafizetésének ígéretével újabb összegeket csaltak ki tőlük.
- [84] A minősítést megalapozó értékhatár tekintetében az elsőfokú bíróság elmulasztotta felhívni a Btk. 459. § (6) bekezdés d) pontját a különösen nagy érték tekintetében, ezért azt az ítélet táblájából pótolta.
- [85] Helyesen jutott arra a megállapításra az elsőfokú bíróság, hogy a magánokirat-hamisítás vétségét a vádlottak nem folytatólagosan követték el. A különböző sértettekkel kapcsolatban a vádlottak más-más jogviszonyban használták fel a hamis tartalmú magánokiratot, így a jogviszonyok száma határozza meg a rendbeliséget.
- [86] A bünszövegség [Btk. 459. § (1) bekezdés 2. pont] törvényi feltételei a tényállásban I/4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13. és 15. ponttal megjelölt cselekmények tekintetében maradéktalanul fennálltak, hiszen I. rendű és II. rendű vádlottak szervezeten, hosszú időn keresztül követték el a csalási cselekményeket a sértettek sérelmére.
- [87] A vagyoneklobzásról az elsőfokú bíróság nem a törvénynek megfelelően [Btk. 74. § (1) bekezdés a) pont, (5) bekezdés a) pont] rendelkezett, de a döntéshez szükséges adatok a másodfokú bíróság rendelkezésére álltak. A Kúria 69. BK vélemény I/1. pontjában írtak alapján polgári jogi igény megítélése mellett vagyoneklobzásra nem kerülhet sor, tekintve, hogy ez már kétszeres elvonást jelentene.
- [88] Az irányadó tényállás és a megítélt kártérítési összegek figyelembevételével I. rendű és II. rendű vádlott 89.050.000,- forint kárt okoztak sértett 11 magánfélnek, aki 82.500.000,- forint összegre terjesztette elő polgári jogi igényét. A fennmaradó 6.550.000,- forint vádlottanként 3.275.000,- forint vagyongyarapodást jelent. sértett 5 polgári jogi igényt nem terjesztett elő, kára 1.500.000,- forint volt, ez vádlottanként 750.000,- forint vagyongyarapodást jelent. Így I. rendű vádlott vonatkozásában a vagyoneklobzás összege 4.025.000,- forint, tekintve, hogy XY a teljes kár összegét polgári peres úton érvényesítette, melyet a bíróság megítélt, így az ő esetében megállapított, meg nem térült 4.100.000,- forint összegre a kétszeres elvonás tilalmára tekintettel vagyoneklobzást elrendelni nem lehetett.

- [89] II. rendű vádlott ezen túlmenően magánfél11 sértettnek 3.000.000,- forint, magánfél 1 sértettnek 2.500.000,- forint kár okozott, mely nem térült meg, ezen sértettek polgári jogi igényt nem terjesztettek elő. Így II. rendű vádlott tekintetében az ítéletábra összesen 9.525.000,- forint vagyonekobzást rendelt el.
- [90] Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során a bűnösségi körülményeket szinte maradéktalanul értékelte, azt a másodfokú bíróság csupán annyival egészítette ki, hogy további enyhítő körülményként vette figyelembe I. rendű vádlott esetében meglévő betegségét, II. rendű vádlott esetében megromlott egészségügyi állapotát, idős korát és a kár csekély mértékű megtérülését (I/14. tényállási pont).
- [91] Az így kiegészített bűnösségi körülményekre is figyelemmel helyesen döntött az elsőfokú bíróság, amikor úgy ítélte meg, hogy a speciális és generális prevenció érvényesülése érdekében szükséges és indokolt mindkét vádlottal szemben szabadságvesztés büntetés kiszabása.
- [92] A bekövetkezett igen jelentős időmúlásra figyelemmel, helytállóan állapította meg mindkét vádlott esetében a szabadságvesztések tartamát a törvényi minimummal egyezően. Helyes volt az az álláspontja is, miszerint a bűnösségi körülményekre tekintettel I. rendű és II. rendű vádlottakkal szemben azonos tartalmú szabadságvesztés és közügyektől eltiltás kiszabása indokolt.
- [93] Az ítéletábra nem osztotta viszont az elsőfokú bíróság azon álláspontját, mely szerint a jelentős időmúlást különös méltánylást érdemlő körülményként is indokolt értékelni, melyre tekintettel a törvényszék mindkét vádlottnak lehetővé tette a büntetés fele részének kitöltését követő napon a feltételes szabadságra bocsátást.
- [94] A jelentős időmúlás a kiszabott szabadságvesztések tartamában már megfelelően értékelést nyert. Az ítéletábra egyéb különös méltánylást érdemlő körülményt sem I. rendű, sem II. rendű vádlott esetében nem talált, ezért e rendelkezést megváltoztatta és megállapította, hogy I. és II. rendű vádlottak a Btk. 38. § (1) bekezdés és (2) bekezdés a) pontjában írtak alapján, a büntetés 2/3 részének kitöltését követő napon bocsáthatók feltételes szabadságra.
- [95] A másodfokú bíróság álláspontja szerint a pénzbüntetés kiszabásának a Btk. 50. § (2) bekezdésében meghatározott törvényi előfeltételei nem állnak fenn, hiszen sem I. rendű, sem II. rendű vádlott nem rendelkezik a törvény által megkívánt „megfelelő jövedelemmel, illetve vagyonnal”. Az I. rendű vádlottnak semmilyen ismert jövedelme nincs, II. rendű vádlott nyugdíjának összege igen alacsony, ezen túlmenően pedig mindkét vádlott vagyontalan.
- [96] Nem osztotta az ítéletábra a főügyési álláspontot a foglalkozástól eltiltás kiszabása tekintetében. A vádlottak magánszemélyként tévesztették meg a sértetteket és nem a gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselője foglalkozás felhasználásával követték el a bűncselekményeket [Btk. 52. § (1) bekezdés b) pont].
- [97] A törvényi előírásoknak megfelelően, az elsőfokú bíróság a magánfelek által előterjesztett polgári jogi igényekről rendelkezett. Nem hivatkozott azonban a kártérítések előterjesztésének időpontjában hatályban volt Ptk. 339. § (1) bekezdésére és a kamat megítélése tekintetében a Ptk. 360. §-ra, valamint a Be. 571. §-ra, ezért ezt az ítéletábra pótolta.
- [98] Az illeték megfizetésére történő kötelezés az 1990. évi XCIII. törvény 39. § (1) bekezdésén és 42. §

(1) bekezdés a) pontján alapult.

- [99] magánfél⁹ kamat iránti igényét csak fellebbezésében jelentette be. A polgári jogi igény megváltoztatásának az elsőfokú ügydöntő határozat meghozataláig lett volna helye, ezért azt a másodfokú bíróság a Be. 559. § (1) bekezdés a), b), c) pontjaiban írtakra figyelemmel nem találta alaposnak.
- [100] Az elsőfokú bíróság elmulasztott rendelkezni a zár alá vett vagyontárgyak tekintetében. Ezért az ítélet tábla III. rendű vádlott vagyonára elrendelt zár alá vételt feloldotta a Be. 331. § (1) bekezdés d) pontja alapján, mert a zár alá vételt a polgári jogi igény biztosítása érdekében rendelték el és az ítéletben a III. rendű vádlottat kártérítés megfizetésére a bíróság nem kötelezte.
- [101] II. rendű vádlott vonatkozásában a zár alá vétel feloldásra nem került, de az ítélet tábla a Be. 331. § (1) bekezdés e) és f) pontjában írtak alapján figyelmeztette a magánfeleket, hogy a zár alá vételt a bíróság feloldja, ha a törvényben meghatározott határidőben nem kérnek végrehajtást, illetve a polgári jogi igényüket egyéb törvényes úton nem érvényesítik.
- [102] A fent részletezettekre tekintettel az ítélet tábla kizárólag I. rendű és II. rendű vádlottak vonatkozásában, a feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezés megváltoztatása érdekében bejelentett fellebbezést ítélte alaposnak és az elsőfokú bíróság ítéletét hivatalból is felülbírálván, azt a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta, egyebekben a Be. 605. § (1) bekezdés alapján helyben hagyta.
- Az ítélet tábla II. rendű vádlott állandó lakóhelyének címét, valamint III. r. vádlott személyi igazolványának számát a Be. 561. § (2) bekezdés b) pontja alapján, figyelemmel a Be. 184. § (2) bekezdés e) és f) pontja alapján megállapította.
- [104] Az ítélet ellen a Be. 615. § (1) bekezdés alapján fellebbezésnek helye nincs.

, 2020. október 20.

dr. Joó Attila s. k.
a tanács elnöke

dr. Katona Dorottya s. k., Kiss Dániel s. k.
előadó bíró

bíró

A Szegedi Ítélet tábla Bf.III.605/2019/21. számú ítélete és a Kecskeméti Törvényszék 2.B.227/2011/531. számú ítéletének jelen ítélettel meg nem változtatott része jogerős és végrehajtható.

A jogerőre emelkedés időpontja: 2020. október 20.

Szeged, 2020. október 20.

dr. Joó Attila s. k.
a tanács elnöke